

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool Het Kleine Atheneum Hasselt te HASSELT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 1396

Instelling GO! basisschool Het Kleine Atheneum Hasselt

Directeur Sonja Abeels

Adres Maastrichtersteenweg 23 - 3500 HASSELT

Telefoon 011-22.41.19

Fax 011-21.36.73

E-mail directie@hetkleineatheneum.be

Website www.hetkleineatheneum.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Midden-Limburg

Adres Armand Hertzstraat 2 - 3500 HASSELT

Scholengemeenschap A SGR 16

Adres Hameestraat 11 - 3570 ALKEN

CLB GO! CLB Hasselt

Adres Luikersteenweg 56 - 3500 HASSELT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 22-02-2016, 23-02-2016, 25-02-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 25-02-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 11-03-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ann VANANROYE

Teamleden Hilde SCHOOFS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.4 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding.....	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	13
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	13
3.1.1.8 Vaststellingen voor lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Leerbegeleiding.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
6.3 Wat moet de school verbeteren?	26
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de basisschool GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap 'Het Kleine Atheneum', gelegen in het centrum van Hasselt. Deze school heeft twee vestigingsplaatsen. De administratieve vestigingsplaats huisvest de kleuterafdeling en de eerste en de tweede graad van de lagere afdeling. De derde graad wordt georganiseerd in de tweede vestigingsplaats, gelegen in de Capucienenstraat 28. De laatste jaren stelt het team een wijziging in de schoolpopulatie vast. Sinds 5 januari 2016 is er een waarnemend directeur verantwoordelijk voor de schoolwerking. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 15 februari 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden lichamelijke opvoeding, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor lichamelijke opvoeding, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen van het leergebied lichamelijke opvoeding wijst uit dat de kleuterafdeling een onderwijsaanbod realiseert dat tegemoet komt aan de verwachtingen van de overheid. Twee leermeesters zijn verantwoordelijk voor het aanbod. Ze maakten een jaarplanning op waaruit blijkt dat ze aandacht besteden aan verschillende persoons- en bewegingsdoelen. De voorziene onderwijstijd is voldoende om een leerplanrealisatie mogelijk te maken. Daarnaast krijgen de kleuters ook extra bewegingskansen in de klas en op de speelplaats. Het kleuterteam hanteert verschillende plannings- en screeningsdocumenten. Het is nog een uitdaging om deze documenten kritisch te analyseren zodat ze herleid worden tot functionele en transparante middelen die een meerwaarde vormen voor het onderwijsaanbod en voor de opvolging van de kleuters.

Sedert dit schooljaar neemt een nieuwe leermeester het ambt waar in de lagere afdeling. Het is lovenswaardig hoe zij met veel inzet en op korte tijd de visie van het leerplan verkende en waardevolle initiatieven nam om de leerplangerichtheid van het aanbod te verhogen. Toch bereikt de lagere afdeling de eindtermen lichamelijke opvoeding in onvoldoende mate. De voorziene onderwijstijd volstaat niet om de onderwijsdoelstellingen te bereiken. Mede daardoor is het aanbod niet evenwichtig en gevarieerd. Ook de evaluatie- en de rapporteringspraktijk bieden een beperkt beeld van de ontwikkeling van de leerlingen voor dit leergebied.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen van de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek wijst uit dat beide afdelingen niet tegemoet komen aan hun maatschappelijke opdracht. Een volledig, evenwichtig, samenhangend en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen ontbreekt. De totaliteit van de activiteiten, die het schoolteam heeft ontplooid, biedt te weinig garanties. Het team van beide afdelingen kan de uitgangspunten en kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en het leerplan, aan een grondige studie onderwerpen om van hieruit een schoolvisie te ontwikkelen die verankerd wordt in de school- en klaspraktijk. Wel is het lovenswaardig dat meerdere teamleden inspanningen leveren om een krachtige leeromgeving te creëren waardoor de onderzoekende houding en het actief leren van de kinderen worden gestimuleerd.

Coöperatieve werkvormen bieden de leerlingen kansen om samenwerkend te leren en om hun sociale vaardigheden te ontwikkelen. In sommige klassen kunnen het leerlingeninitiatief en de interactie nog aan belang winnen.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat het team beschikt over een gedreven en geëngageerde zorgcoördinator die zich samen met de ondersteuningsleerkrachten inzet om de zorgwerking in de school gestalte te geven. Niettegenstaande de meeste teamleden in hun klas waardevolle initiatieven nemen om tegemoet te komen aan de noden van de kinderen is het nog werkpunt voor het team om vanuit een gezamenlijk gedragen visie een geïntegreerde zorgaanpak uit te werken. Om een duidelijk beeld te krijgen van de totale ontwikkeling van het kind en van de totaliteit van het hulpverleningsproces kunnen de zorgdossiers aan functionaliteit en transparantie winnen.

Wat de deskundigheidsbevordering betreft, stelt de onderwijsinspectie vast dat het team openstaat voor vernieuwingen en verdere professionalisering. Door het ontbreken van een professionaliseringsbeleid, vertrekkende vanuit een gezamenlijk gedragen visie met doelen op korte en langere termijn, en van een duidelijke implementatiestrategie brengen de ondernomen acties niet altijd de gewenste effecten op. In de school is er heel wat deskundigheid aanwezig. Toch is het nog geen verworvenheid om de eigen klaspraktijk bespreekbaar te stellen en elkaar deelgenoot te maken van goede praktijkvoorbeelden.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de waarnemend directeur en het schoolteam de toekomst hoopvol tegemoet zien. Het huidige leiderschap heeft op een zeer korte tijd het vertrouwen en het respect van de teamleden gewonnen. Hij kan rekenen op de openheid van een hardwerkend en enthousiast schoolteam om een duidelijke koers uit te zetten en het 'samen school maken' weer gestalte te geven. De teamleden staan nu voor de uitdaging om vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid de onderwijskwaliteit doelgericht uit te bouwen. Het team kan groeien in het kiezen van weloverwogen prioriteiten. Door deze te faseren kan de implementatie ervan aan diepgang winnen. Duidelijke afspraken, ondersteuning, professionalisering, coaching en opvolging zijn daarbij sleutelbegrippen. In het kader van de eigen kwaliteitszorg kan het team outputgegevens systematisch verzamelen en analyseren om de onderwijskwaliteit op schoolniveau verder te optimaliseren.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en van de overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Dit resulteert in een gunstig advies voor de overige erkenningsvoorwaarden.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving'. In het verleden ondernam de school weinig stappen om de tekorten op dit vlak op te sporen en weg te werken. De onderwijsinspectie stelde dan ook heel wat inbreuken vast. De school moet op een meer systematische wijze de organisatie en de aandacht voor het welzijnsbeleid verbeteren.

De onderwijsinspectie formuleert een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor de lagere afdeling voor het leergebied lichamelijke opvoeding en voor beide afdelingen voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Het inspectieteam heeft er alle vertrouwen in dat de teamleden samen met het intern leiderschap de komende jaren de tekorten zullen aangrijpen om vanuit een gezamenlijk gedragen visie de onderwijskwaliteit te verbeteren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- lichamelijke opvoeding
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

- lichamelijke opvoeding
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied lichamelijke opvoeding in voldoende mate na. Uit de jaarplanning blijkt de gerichte aandacht voor verschillende persoons- en bewegingsdoelen. De school voorziet voldoende onderwijstijd om een leerplanrealisatie mogelijk te maken. Daarnaast krijgen de kleuters ook bewegingskansen in de klas en op de speelplaats. Indien nodig krijgen ze extra ondersteuning bij de ontwikkeling van hun motorische competenties.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in onvoldoende mate na. Het onderwijsaanbod biedt te weinig garanties om een evenwichtige en voldoende brede benadering van de verschillende domeinen te verzekeren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in onvoldoende mate na. Het onderwijsaanbod biedt te weinig garanties om een evenwichtige en voldoende brede benadering van de verschillende domeinen te verzekeren.

3.1.1.4 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	De activiteiten in het kader van lichamelijke opvoeding liggen sedert dit
Onderwijsaanbod	schooljaar grotendeels in handen van twee leermeesters. Naast het leerplan
<i>Referentiekader</i>	hanteren ze een lessenspakket om hun aanbod te plannen. Ze zorgen voor een
<i>Planning</i>	evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod waarbij ze zowel
<i>Evenwichtig en volledig</i>	aandacht hebben voor bewegings- als persoonsdoelen. Alle kleuters krijgen
<i>Samenhang</i>	twee lestijden bewegingsopvoeding, één lestijd van elke leermeester. Daarom
<i>Brede harmonische vorming</i>	werkten de leermeesters een gezamenlijk jaarplan uit waarin duidelijk
<i>Actief leren</i>	aangegeven wordt wie verantwoordelijk is voor welke activiteiten. De geplande
	activiteiten koppelen ze aan de doelen uit het nieuwe leerplan. Indien mogelijk
	sluiten de lessen aan bij het thema van de klas. Tijdens de
	bewegingsactiviteiten leveren de leermeesters inspanningen om de
	taalvaardigheid en in het bijzonder de begripsvorming bij de kleuters op een
	speelse wijze te bevorderen. Ook het plezier beleven, volgens het leerplan een
	absolute voorwaarde om de vier grote doelen van lichamelijke opvoeding op
	school te realiseren, staat centraal.
	Daarnaast organiseren de klasleerkrachten bijkomende bewegingsactiviteiten
	die onder meer gericht zijn op de verbetering van de grove en de fijne
	motoriek. Ook de studenten van een lerarenopleiding komen een paar keer per
	schooljaar een les geven. De leermeesters hebben geen zicht op de leerplan-
	doelen die aan bod komen tijdens deze extra bewegingsactiviteiten.

De implementatie van het leerplan ‘wereldoriëntatie’ is al verschillende jaren een prioriteit van de school. Het realiseren van een doelgericht, volledig en evenwichtig onderwijsaanbod was het uitgangspunt van dit optimaliseringstraject. Ondank de inspanningen die de kleuteronderwijzers namen, kan de school nog steeds niet aantonen dat het aanbod dekkend is voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Zo werkte het kleuterteam in het verleden leerlijnen uit. Het is niet duidelijk hoe deze leerlijnen en andere initiatieven, zoals het selecteren van doelen voor weerkerende activiteiten, ingezet werden om de klaspraktijk te verbeteren. Schoolafspraken ondersteunen nog weinig het plannen, uitvoeren en opvolgen van het onderwijsaanbod gericht op de leerplandoelen. Zeer recent gaan de kleuteronderwijzers na welke leerplandoelen in de verschillende thema’s aan bod komen. Het schoolteam besteedde onvoldoende aandacht aan visievorming en kaderde deze prioriteit niet binnen een transparante en gefaseerde termijnplanning.

De kleuteronderwijzers bepalen de keuze van de thema’s en leggen die vast in een jaarplanning. Ze baseren zich voornamelijk op de jaarkalender en op de leefwereld van de kleuters. Bij de uitwerking van de thema’s is de inbreng van de kleuters gering. Door de thematische werking met integratie van alle leergebieden is er een krachtige horizontale samenhang. Het onderwijsaanbod is levensecht en werkelijkheidsgericht. De leeruitstappen, de waarnemingen en het inschakelen van experts illustreren dit. De kleuteronderwijzers leveren inspanningen om de verschillende hoeken doordacht te verrijken in functie van het actuele thema. Zo weten ze hun aanbod steeds weer boeiend en

aantrekkelijk te maken. De kleuters krijgen hierdoor kansen om te experimenteren en om hun onderzoekende houding te ontwikkelen. Om bij de anderstalige kleuters de woordenschatverwerving vlotter te laten verlopen, werkte het team woordkaarten voor dagdagelijkse woorden uit. De kleuteronderwijzers van de jongere kleuters selecteren per thema relevante streefwoordenschat.

Om de gradatie en de continuïteit te ondersteunen, maakten de kleuteronderwijzers afspraken over het gebruik van kalenders en pictogrammen. Om de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar te verkleinen, organiseert het team integratiemomenten. Het team heeft eveneens aandacht voor het stimuleren van de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van de kleuters.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	Voor lichamelijke opvoeding, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek beschikken de kleuteronderwijzers over voldoende materialen om de leerplandoelen na te streven. Het aanbod aan ontwikkelingsmaterialen draagt bij tot een stimulerend klasklimaat. De kleuteronderwijzers geven aan dat ze heel wat ontwikkelingsmateriaal zelf aankochten of maakten. De onderwijsinspectie wijst de school op haar verantwoordelijkheid om te zorgen voor de minimale materialen die nodig zijn voor een leerplanrealisatie. De klassen beschikken over een computer zodat ICT geïntegreerd kan worden toegepast maar soms belemmert de gebrekkige internetverbinding het functionele gebruik ervan.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De leermeesters en de kleuteronderwijzers volgen de ontwikkeling van de kleuters op aan de hand van een uitgebreide, leeftijdsgebonden screeningslijst, die een onderdeel vormt van het kindvolgsysteem. De relevantie van de te evalueren activiteiten is niet altijd duidelijk. Het team kan deze screeningslijsten kritisch analyseren en beperken tot relevante leerplandoelen. Verder screenen de kleuteronderwijzers ook het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. De verzamelde gegevens vormen het uitgangspunt om gerichte zorgacties op te zetten.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Tijdens individuele oudercontacten bespreken de kleuteronderwijzers de vorderingen van de kleuters met hun ouders. Indien nodig worden de ouders bijkomend uitgenodigd om over de ontwikkeling van hun kind te praten. Via de gegevens uit het kindvolgsysteem en de talrijke informele contacten krijgen de kleuteronderwijzers een beeld van de beginsituatie van de kleuters. Ze verfijnen dit beeld door bijkomende observaties. De kleuteronderwijzers passen hun aanbod en hun ondersteuning aan om tegemoet te komen aan de noden van de kleuters. Dit gebeurt vaak spontaan en momentaan.

3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied lichamelijke opvoeding in onvoldoende mate. De voorziene onderwijstijd volstaat niet om de onderwijsdoelstellingen te bereiken. De school creëert geen evenwichtig en gevarieerd aanbod. De evaluatie- en rapporteringspraktijk bieden slechts een gedeeltelijk beeld van de ontwikkeling van de leerlingen voor dit leergebied.

Curriculum	Tot dit schooljaar stonden de onderwijzers zelf in voor de realisatie van het leergebied. Analyse toont aan dat niet alle onderwijzers hun opdracht in het verleden consequent uitvoerden waardoor leerlingen niet volledig konden genieten van de nodige en voorgeschreven onderwijstijd.
Onderwijsaanbod	Sinds dit schooljaar geeft een gedreven leermeester in alle klassen van de lagere afdeling één lestijd lichamelijke opvoeding. Daarnaast gaan de klassen om de veertien dagen of in blok zwemmen. Ze worden in het water begeleid door een badmeester. De onderwijzers zijn aanwezig in het zwembad en helpen in sommige klassen mee begeleiden. Hoe leerlingen vorderen bij het zwemonderricht is onduidelijk, enige neerslag ontbreekt. Daarnaast stelt de onderwijsinspectie vast dat het domein 'zwemmen' onevenredig veel tijd en aandacht toegemeten krijgt om slechts 2 eindtermen te bereiken. (ET 1.24 en 1.25). Zo gaan de kinderen zes jaar lang ongeveer een half schooljaar wekelijks zwemmen.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De nieuwe leermeester lichamelijke opvoeding stortte zich volledig in de job. Ze bestudeerde het nieuwe leerplan en stelde een jaarplan op. Voor haar zijn de leerplandoelen een belangrijke bron om het jaarplan op te enten en de lessen doelgericht te organiseren. Daarnaast gebruikt zij weekplannen die het onderwijs in lichamelijke opvoeding richten. De planningsdocumenten helpen om een zekere volledigheid, evenwicht, continuïteit en gradatie na te streven. Hoewel zij erg gedreven is om zoveel mogelijk leerplandoelen te bereiken, is het voor haar onmogelijk om binnen één lestijd per week per klas een volledige leerplanrealisatie mogelijk te maken. Bijkomend is het voor deze leermeester ook niet vanzelfsprekend om vanuit haar expertise over de nodige technische vaardigheden te beschikken. Al moet worden gezegd dat zij zich volledig toewijdt op haar nieuwe job en ervoor openstaat om zoveel mogelijk te leren. Het enthousiasme en de dynamiek zijn alvast aanwezig.

Het valt te betreuren dat de school in het verleden weinig inzet op het leergebied lichamelijke opvoeding terwijl ze in haar schoolvisie vermeldt een sportieve school te zijn. Gezien de schoolpopulatie hebben deze kinderen net meer tijd nodig om de nodige motorische competenties te verwerven. In de gesprekken geven de onderwijzers aan dat de thuiscontext van meerdere kinderen weinig bewegingsmogelijkheden biedt en dat ze minder kansen krijgen om zich op sportief vlak in clubverband te ontwikkelen.

Tijdens de bijgewoonde activiteit werden de principes uit het leerplan in de praktijk gebracht. De leerlingen leggen een grote betrokkenheid en activiteit aan de dag met respect en begrip voor de mogelijkheden van zichzelf en anderen. In de uitvoering van oefeningen helpt de leermeester de kinderen en krijgen ook de leerlingen kansen om iets voor te doen en hun talent te tonen. Na elke les houdt de leermeester een kort feedbackgesprek met de klasgroep om te peilen naar hun ervaringen en plezierbeleving.

Bijkomende bewegingskansen krijgen de leerlingen door de organisatie van de sportklassen. Het is de bedoeling om dan een waaier van sportmogelijkheden aan te bieden, zodat de kinderen kunnen proeven van een divers aanbod en erdoor geprikkeld worden. Daarnaast werkt de school samen met de lerarenopleiding waardoor studenten een paar keer per jaar een les geven.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

De onderwijstijd voor lichamelijke opvoeding ligt onder het minimale aantal lestijden dat het onderwijsnet voorschrijft. Daarnaast gaat er zeer veel tijd verloren in de verplaatsing naar en van het zwembad. Wel moet worden gezegd dat de huidige directeur nog tijdens de schooldoorlichting maatregelen nam om de onderwijstijd te optimaliseren.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt in elke vestigingsplaats over een sporthal die voorzien is van de nodige basismaterialen om de leerplandoelen te bereiken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leermeester lichamelijke opvoeding geeft een quoteringsysteem gebaseerd op een vierletterschaal. Bij de toekenning van deze quoteringsysteem houdt zij in de eerste plaats rekening met de betrokkenheid, de inzet en de orde. Voor zwemmen is er geen evaluatie voorzien.

De evaluatie- en rapporteringspraktijk brengt de motorische en sportieve vaardigheden en talenten onvoldoende in beeld. Bovendien bieden ze geen zicht op de ontwikkelingsevolutie ten aanzien van de verschillende facetten van het leergebied.

Wanneer de bijzondere leermeester motorische of ontwikkelingsproblemen vaststelt, bespreekt ze dit met de klasleerkracht. In het leerlingvolgsysteem zijn hier nog minder sporen van terug te vinden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Op het niveau van de brede basiszorg biedt de leermeester lichamelijke opvoeding extra stimulansen, differentiatie of individuele ondersteuning op basis van observaties. Ze begeleidt en ondersteunt de leerlingen om de vooropgestelde doelen te bereiken. De ondersteuning sluit aan bij de beginsituatie, met bijzondere aandacht voor het laten beleven van succeservaringen. Dit heeft een merkbaar effect op de positieve bewegingsmotivatie en draagt bij tot de ontwikkeling van een blijvende bewegingsattitude.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in onvoldoende mate. Dit blijkt uit de planningsdocumenten, de gesprekken, het leerlingenwerk en de evaluatiepraktijk. De totaliteit van de activiteiten, die het schoolteam heeft ontplooid, biedt te weinig garanties. Een volledig, evenwichtig, samenhangend en gradueel opgebouwd aanbod ontbreekt.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in onvoldoende mate. Dit blijkt uit de planningsdocumenten, de gesprekken, het leerlingenwerk en de evaluatiepraktijk. De totaliteit van de activiteiten, die het schoolteam heeft ontplooid, biedt te weinig garanties. Een volledig, evenwichtig, samenhangend en gradueel opgebouwd aanbod ontbreekt.

3.1.1.8 Vaststellingen voor lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Het schoolteam doorloopt al verschillende jaren een optimaliseringstraject dat
Onderwijsaanbod	een evenwichtig en doelgericht onderwijsaanbod beoogt. Niettegenstaande het
<i>Referentiekader</i>	beleid jaar na jaar 'wereldoriëntatie' prioriteerde, kwam het nog niet tot een
<i>Planning</i>	implementatie ervan. Belangrijke redenen hiervoor zijn dat de uitwerking niet
<i>Evenwichtig en volledig</i>	kadert binnen een doelgerichte, transparante en gefaseerde
<i>Samenhang</i>	(lange)termijnplanning en dat de school voorbij gaat aan gezamenlijke
<i>Brede harmonische vorming</i>	visievorming. De school richtte dit schooljaar een werkgroep op met als doel
<i>Actief leren</i>	een volledig en evenwichtig aanbod te voorzien en om een leerlijn op schoolniveau te realiseren.

De onderwijzers kregen tot op heden een grote vrijheid om deze leergebieden te concretiseren volgens eigen inzichten. Er zijn geen actuele schoolafspraken om de volledigheid en de samenhang van het aanbod te garanderen. Er gebeurde geen opvolging of controle op de uitvoering van de onderwijspraktijk. De onderwijzers houden sinds dit schooljaar bij welke leerplandoelen aan bod komen. Al valt het op dat dit initiatief vooral gebeurt vanuit verantwoordingsperspectief en nog minder vanuit ontwikkelingsperspectief. Een kritische en grondige analyse van het huidige aanbod en de didactische aanpak bieden kansen om de doelmatigheid voor deze leergebieden te verhogen. Vermeldenswaard is dat de onderwijzers binnen de graden informeel hun themaplanningen besproken hebben, hetgeen geleid heeft tot een zekere inhoudelijke afstemming van thema's en activiteiten. Dit gebeurde nog niet op schoolniveau waardoor de onderwijzers een eenduidig zicht op het schoolaanbod missen. Wel inventariseerden de leden van de werkgroep recent de thematitels die in de verschillende leerjaren aan bod komen voor zover de onderwijzers daar al een zicht op hebben.

De onderwijzers stellen op basis van verschillende bronnen en de eigen ervaring thema's samen, maar selecteren de leerinhouden niet altijd op basis van (leerplan)doelen. Bestaande jaarplannen zijn veeleer slechts een opsomming van thematitels en bieden geen houvast om te weten wie op welk moment bepaalde doelen moet aanbieden. Ze bevatten voor de meeste klassen onvoldoende informatie over een evenwichtig en gradueel aanbod van de verschillende domeinen binnen deze leergebieden. Sommige onderwijzers leggen de klemtoon vrij eenzijdig op slechts bepaalde domeinen uit het leerplan. Dit maakt het voor de leerlingen onmogelijk om de eindtermen van alle domeinen te bereiken. Zo werd het domein techniek tot op heden ondergewaardeerd en gaan er waardevolle kansen verloren om het technische talent van de leerling te ontdekken, verder te ontwikkelen en te tonen. Het team is zich hiervan bewust en sommige onderwijzers volgen hier momenteel nascholing over.

In het verleden werkte de school rond milieuzorg op school (MOS). De onderwijzers geven aan dat dit initiatief ondertussen verwaterd is. Voor het verkeerseducatieve aanbod beroept de school zich in sommige klassen op een bijkomend onderwijsleerpakket om kinderen mobiliteitsbewust voor te bereiden op de dagelijkse deelname aan het verkeer. Deze lessen worden zowel cursorisch als praktijkgericht aangebracht. Aandacht voor de actualiteit komt in de klassen voor.

Hoewel er verschillen in klasmanagement op te merken zijn, weten meerdere teamleden een krachtige leeromgeving te creëren. Werk- en organisatievormen laten de leerlingen toe om het leerproces in eigen handen te nemen en een onderzoekende houding te ontwikkelen. De onderwijzers voorzien ook mogelijkheden tot samenwerkend leren. Meerdere teamleden zoomen tijdens het coöperatief werken sterk in op ondersteunende sociale vaardigheden. Het vormt voor de school ongetwijfeld een meerwaarde indien deze goede praktijkvoorbeelden doorsijpelen naar andere klassen. De school benut de aanwezige talenten, die er duidelijk zijn in de school, nog te weinig in functie van een verdere schoolontwikkeling.

Leeruitstappen, extra-murosactiviteiten en het inschakelen van experts bevorderen de werkelijkheidsgerichtheid. De exploratie van de plaatselijke omgeving wordt in sommige groepen doordacht benut. Afhankelijk van de individuele onderwijzer is er een gerichte aandacht voor de horizontale samenhang tussen verschillende leergebieden.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers geven aan niet over voldoende didactische materialen te beschikken om de leerplandoelen te realiseren. Vooral binnen het domein techniek vormt dit een probleem. De onderwijzers verrijken hun aanbod wel door bijkomende zelf gemaakte of aangekochte materialen aan te bieden. Een inventaris van wereldoriënterende materialen is beschikbaar. Toch stond het team nog in geringe mate stil bij de in het leerplan opgesomde materiële vereisten. Ook hier wijst de onderwijsinspectie, net zoals in de kleuterafdeling, de school op haar verantwoordelijkheid om de nodige materialen te voorzien.

De onderwijzers gebruiken moderne media om bepaalde leerinhouden aanschouwelijk te maken. De leerlingen gebruiken naslagwerken en computers voor opzoekwerk. Daarnaast worden de digitale media ingezet om de presentatievaardigheden te verhogen.

Onlangs maakte de werkgroep afspraken rond de aanwezigheid van tijdskaders. Er werden aanpassingen doorgevoerd en de schoolafspraken zijn zichtbaar in het klasbeeld. Voor de ruimtevaarders gebeurde deze oefening nog niet. In meerdere klassen is het actuele thema zichtbaar en is de klasinrichting kindvriendelijk en uitnodigend.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers evalueren de leergebieden hoofdzakelijk op basis van schriftelijke toetsen waarbij het accent ligt op het reproduceren van allerlei wetenswaardigheden. Het is geen gewoonte om de evaluatiepraktijk af te toetsen aan de vooropgestelde leerplandoelen. Het valt op dat in sommige klassen de toetsen niet aan het niveau van dat bepaalde leerjaar voldoen. De teamleden zijn minder vertrouwd met alternatieve evaluatievormen waardoor de evaluatie van inzichten, vaardigheden en attitudes eerder beperkt is.

In het leerlingvolgsysteem zijn er weinig tot geen sporen terug te vinden over de talenten, de mogelijkheden of de beperkingen van de leerlingen met betrekking tot deze leergebieden. Leerlingenresultaten worden nauwelijks aangewend met het oog op een bijsturing van het aanbod.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school brengt de beginsituatie van de leerlingen voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek beperkt in kaart. De onderwijzers vertrouwen erop dat de leerlingen de doelstellingen, die in de voorgaande leerjaren aan bod kwamen, hebben bereikt.

Voor meerdere onderwijzers is het niet vanzelfsprekend om binnen de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek te differentiëren. Indien nodig bieden ze wel ondersteuning bij bepaalde opdrachten of zorgen ze ervoor dat leerlingen elkaar tijdens groeps- of partnerwerk kunnen helpen en van elkaar kunnen leren.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school ondernam in het verleden weinig stappen om de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op te sporen en weg te werken. De onderwijsinspectie stelt verschillende inbreuken vast. De school beschikt niet over een globaal preventieplan en een jaarlijks actieplan. Ze beschikt niet over een comité preventie en bescherming op het werk of een ander overlegorgaan dat de taken met betrekking tot het welzijnsbeleid behartigt. De rondgang met verslaglegging door de preventieadviseur gebeurt niet jaarlijks. Er werd nog geen gevolg gegeven aan de opmerkingen van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk.

Niet alle lokalen voldoen aan de veiligheids- en hygiëne-eisen. In de refter en op de toiletten van de kinderen van vestigingsplaats 1 is er schimmelvorming. In de gymzaal en in de toiletten van de kinderen van vestigingsplaats 1 is er geurhinder. De verwarmingsinstallatie op stookolie wordt niet jaarlijks onderworpen aan een controle. De school kan niet aantonen dat ze de controle van toestellen die vallen onder de controle van een bevoegd persoon, zoals onder meer speeltoestellen, ladders en veiligheidsverlichting, uitvoert. De school beschikt niet over een inventaris van producten met gevaarlijke eigenschappen. Niet voor elk product met gevaarlijke eigenschappen is er onmiddellijk een veiligheids- en gezondheidskaart beschikbaar. Jaarlijks organiseert de school niet minstens één evacuatieoefening op basis van een uitgewerkt evacuatiescenario.

De toiletten voor jongens en meisjes zijn in beide vestigingsplaatsen niet gescheiden. In vestigingsplaats 2 zijn er eveneens onvoldoende toiletten voor de kinderen. De school houdt geen register met de interventies in het kader van de eerste hulp bij.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen en op de ondersteuning van de scholengroep om de tekorten binnen de voorziene periode weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het schoolteam beschikt niet over een gezamenlijk gedragen schoolvisie op deskundigheidsbevordering. In het schoolwerkplan noteerde het beleid dat bij voorkeur nascholingssessies worden georganiseerd voor het hele team. Uit het nascholingsplan blijkt dat het wettelijk voorziene aantal studiedagen niet wordt opgebruikt. Het werken aan een professionaliseringsbeleid, met duidelijke doelen op korte en langere termijn en met de nodige aandacht voor opvolging en bijsturing is nog geen verworvenheid.

Ondersteuning De pedagogische studiedagen bieden kansen om op teamniveau veranderingen en/of vernieuwingen te introduceren. In het verleden kon er niet altijd een link gelegd worden tussen de schoolprioriteiten en de teamgerichte studiedagen. Naast de teamgerichte nascholingen is er ook ruimte voor individuele vormingen die aansluiten bij de behoeften van individuele leerkrachten. Het beleid verwacht van de teamleden dat zij zich regelmatig bijscholen om hun professionaliteit te verhogen. De leerkrachten staan open voor vernieuwingen en verdere professionalisering. Ze worden op de hoogte gebracht van het nascholingsaanbod en mogen hieruit een keuze maken. Het huidige leiderschap acht het wenselijk dat individuele nascholing best aansluit bij de gekozen vernieuwingsprioriteiten of bijdraagt tot een betere deskundigheid en begeleiding van de kinderen. Vanuit een intrinsieke motivatie nemen de meeste teamleden vaak zelf initiatief tot professionalisering. Informatie over gevolgde nascholingen wordt soms tijdens overlegmomenten gedeeld met elkaar. Hierin zit echter geen systematiek en is veeleer afhankelijk van de goodwill van de leerkracht. Er zijn weinig pedagogisch-didactische naslagwerken beschikbaar die leerkrachten toelaten om informatie op te zoeken en hun eigen expertise verder uit te bouwen.

In de school is er deskundigheid aanwezig. Toch kan deze nog meer benut worden. Momenten van structureel overleg, intervisie en/of hospiteerbeurten om te leren van en met elkaar komen niet voor. Er zijn duidelijk goede praktijkvoorbeelden aanwezig maar deze worden nog te weinig aangewend ten voordele van het hele team.

De goede samenwerking met externen, zoals het centrum voor leerlingenbegeleiding en de begeleiders van geïntegreerd onderwijs, biedt kansen om de professionaliteit van de teamleden te verhogen. Ook op niveau van de scholengemeenschap bieden de samenkomsten van directies en zorgcoördinatoren mogelijkheden om informatie uit te wisselen.

- Doeltreffendheid** De school staat niet stil bij haar professionaliseringsbeleid. Ze onderzoekt nog weinig of haar actuele aanpak voldoende doeltreffend is en waar bijsturingen nodig zijn. De leerkrachten vullen na het volgen van een individuele nascholing een evaluatiefiche in. Het is niet duidelijk waarvoor deze informatie wordt gebruikt en wat de verdere stappen zijn om de verworven kennis en inzichten te implementeren. Daardoor is het bereiken van de gewenste effecten leerkrachtafhankelijk en verwateren ze op langere termijn.
- Ontwikkeling** In de school is de nodige ontwikkelingsdynamiek aanwezig. De leerkrachten zijn vragende partij om op de hoogte gesteld te worden van de onderwijsvernieuwingen en willen hun didactische aanpak bijsturen. De waarnemend directeur wil in de toekomst inzetten op het bevorderen van de gelijkgerichtheid en het vastleggen van schoolafspraken ter bevordering van de continuïteit.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school beschikt over een zorgvisie waarin ze beschrijft dat ze kinderen goed wil opvolgen om de ontwikkeling van ieder van hen zo goed mogelijk te ondersteunen. Daarbij wil ze de talenten van elk kind zien en verder stimuleren. De uitgeschreven zorgvisie dateert al van enige tijd geleden en strookt niet meer op alle vlakken met de huidige zorgwerking. De school is zich hiervan bewust en nam in de planning op om dit schooljaar nog aan gezamenlijke visievorming te werken.

Het schoolteam beschikt zeer recent over een zorgplan waarin operationele doelen en acties gekoppeld worden. Voorheen gebeurde alles intuïtief en informeel. Het gebrek aan doelgerichtheid in het verleden leidde ertoe dat de leerkrachten zorginitiatieven naar eigen goeddunken en volgens best vermogen invulden, vaak vanuit hun eigen expertise. Het was voor de onderwijzers niet helemaal duidelijk wat er van hen precies verwacht werd en welke effecten de leerbegeleiding beoogde op school-, leerkracht- en leerlingniveau.

Binnen de leerbegeleiding dringen een aantal keuzes zich duidelijk op om de begeleiding nog doelgerichter te laten verlopen. Het maken van duidelijke afspraken over het vooropstellen van concrete doelen, over het wie, wat en hoe en over de evaluatie van de vooropgestelde doelen kunnen zorgen voor een krachtigere leerbegeleiding.

- Ondersteuning** De ontwikkelingsdynamiek binnen het zorgbeleid wordt aangestuurd door een gedreven zorgcoördinator die goed weet waar ze met de leerbegeleiding naartoe wil. Zij probeert de krijtlijnen uit te zetten en een breed draagvlak te creëren. Ze vertoont een grote inzet en gedrevenheid maar in de praktijk lukte het haar niet altijd om de uren efficiënt in te zetten daar zij vaak belast werd met vele andere beleidstaken die niet tot haar domein behoorden.

Sinds dit schooljaar wordt de zorgcoördinator in haar job bijgestaan door drie ondersteuningsleerkrachten die vooral op leerkracht- en kindniveau werken. Al naar gelang de noden van de klasgroep worden deze leerkrachten ingezet om klasintern of -extern te remediëren. Preventief werken komt nog in mindere mate voor. De zorgondersteuners houden hun interventies plichtsbewust bij in een logboek. Formeel en structureel overleg tussen de zorgcoördinator en de ondersteuningsleerkrachten komt niet voor. Nochtans biedt dit mogelijkheden om de leerbegeleiding verder transparant uit te werken en een gezamenlijke doelgerichtheid te bewerkstelligen.

De leerkrachten brengen de beginsituatie van de kinderen in kaart. Op basis van overgangsgesprekken krijgen ze een eerste beeld van de ontwikkeling. Daarnaast kan het kind- en leerlingvolgsysteem een bron van informatie zijn maar de onderwijsinspectie stelt vast dat meerdere leerlingendossiers weinig functioneel zijn. Het schoolteam brengt het begeleidingstraject van de kinderen met zorg over de jaren heen, weinig transparant in kaart. Kindbetrokkenen hebben een beperkt zicht op de totaliteit van het zorgproces. Dit brengt een doeltreffende teamgerichte handelingsplanning in het gedrang. De zorgcoördinator ontwikkelde ondertussen een uniforme zorgfiche om extra noden van kinderen te melden. In deze fiche noteren de onderwijzers de talenten, de reeds ondernomen acties en de hulpvraag. Het is de bedoeling dat deze fiche in het volgsysteem belandt zodat de reeds ondernomen stappen duidelijk zijn voor de kindbetrokkenen en de volgende klasleerkracht hierop kan verder bouwen.

De leerkrachten willen kinderen met extra noden en behoeften begeleiden en klasintern differentiëren. In alle klassen worden hiertoe acties opgezet. De diepgang ervan is echter leerkrachtafhankelijk. Hoewel het team in het verleden binnen haar gelijke onderwijskansenbeleid jarenlang werk maakte van het thema 'Preventie en remediëring van leer- en ontwikkelingsachterstanden', kwam het nog niet tot een gelijkgerichte aanpak. Dit blijkt uit de grote verschillen van een krachtig en stimulerend klasklimaat op de klasvloer. Nog te vaak zijn de onderwijsleerpakketten richtinggevend, ook voor kinderen die uitvallen. Het is voor het team geen verworvenheid om hiervoor concreet basisleerstof af te bakenen. Indien nodig en op vraag reikt het zorgteam extra materialen aan. Wanneer de extra zorg onvoldoende effect heeft, doet de school een beroep op externen zoals het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) en de begeleiding voor geïntegreerd onderwijs.

Kinderen met extra noden worden besproken op het multidisciplinair overleg waaraan de directeur, de zorgcoördinator, de klasleerkracht en de medewerker van het CLB participeren. Het is een gemiste kans om de ondersteuningsleerkrachten hier niet mee te betrekken daar zij tevens over waardevolle informatie beschikken. Expliciteren van de afgesproken zorginitiatieven, verantwoordelijkheden en afspraken, komt slechts fragmentarisch voor. De summiere besluiten richten zich overwegend op algemene ingrepen. Momenteel valt niet altijd af te leiden of, waar en hoe

ontdekte problemen diepgaand worden geanalyseerd vanuit een concrete zorgvraag. Van de interventies die ten aanzien van leerlingen met extra noden gebeurden, zijn er niet altijd sporen terug te vinden. Een doelgerichte, planmatige ondersteuning van leerlingen op korte of langere termijn komt weinig voor al wil de school daar met het handelingsgericht werken verandering in brengen. Kinderen met leerstoornissen kunnen terugvallen op ondersteunende maatregelen.

Het schoolteam levert inspanningen om ouders van kinderen die speciale aandacht vergen, te betrekken bij het hulpverleningsproces. De zorgcoördinator organiseert de contacten en de overlegmomenten tussen de school, de ouders en de externe hulpverleners.

Doeltreffendheid Het behoort nog niet tot de schoolcultuur om de kwaliteit van de huidige leerbegeleiding objectief te onderzoeken en er gepaste conclusies uit te trekken. Het rendement van de voorbije zorgwerking is veeleer beperkt gebleven ondanks de waardevolle inspanningen van de zorgcoördinator. De ondernomen acties hebben slechts in geringe mate geleid tot een gezamenlijke en doelgerichte aanpak. De noden en behoeften binnen de leerbegeleiding werden niet altijd hetzelfde ervaren door de zorgcoördinator, het leerkrachtenteam en de directie. Overleg en afstemming vormen hierbij sleutelbegrippen.

Vanuit een kritische ingesteldheid nagaan of de beschikbare middelen steeds efficiënt ingezet worden, vormt nog een uitdaging voor de school. De school staat nu voor de opdracht om een zorgbeleid te ontwikkelen op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau dat een doordachte, deskundige, systematische en geïntegreerde zorgaanpak nastreeft.

Ontwikkeling De verankering van verworven kennis in de schoolwerking ontbreekt grotendeels. Zo bouwt het team haar expertise, waarover ze duidelijk beschikt, niet systematisch uit. De handelingsbekwaamheid is sterk leerkrachtafhankelijk. Sommigen investeren in individuele nascholingen maar die kennis blijft sterk fragmentarisch en rendeert weinig op schoolniveau. Toch zijn er enkele waardevolle initiatieven waarmee de school aantoont dat zij open staat voor nieuwe uitdagingen binnen de leerbegeleiding. Illustratief hiervoor is de aangemaakte zorgfiche.

Hoewel de leerkrachten werkzaam in de leerbegeleiding gerichte nascholingen volgen en/of veel aan zelfstudie doen, halen zij aan meer nood te hebben aan overleg en sturing door het schoolbeleid. De waarnemende directeur neemt alvast zijn verantwoordelijkheid hierin op. De teamleden geven aan dat het verbazingwekkend is hoe ze op korte tijd door het huidige leiderschap veel ondersteuning en appreciatie krijgen.

Op het niveau van de scholengemeenschap bestaat een overlegplatform voor zorgcoördinatoren. Dit orgaan laat de zorgcoördinatoren van de verschillende betrokken scholen toe geregeld hun deskundigheid te delen en gezamenlijke aandachtspunten uit te diepen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur van deze school neemt al meer dan tien jaar het ambt waar. Sedert 5 januari 2016 wordt zij vervangen. De waarnemend directeur is nog volop bezig met het leren kennen van de school en het team. Hij ziet het als zijn belangrijkste taak om het team te stimuleren en te motiveren door als een coach op te treden. Samen met het team wil hij kwaliteitsvol onderwijs bieden, waarin actief leren, aandacht voor zorg, welbevinden van leerlingen, gelijke kansen en brede vorming centraal staan. Samen met de zorgcoördinator wil hij in overleg de te varen koers uitzetten. Binnen het team is er een grote openheid naar de nieuwe directeur toe. Het is opvallend hoe dit hardwerkend team met veel enthousiasme en vernieuwingsbereidheid staat te popelen om met het huidige leiderschap het ‘samen school maken’ gestalte te geven. Alle teamleden geven aan dat het huidige leiderschap een grote interesse vertoont en dat ze zich op korte tijd geruggesteund voelen.

Meerdere factoren hebben ertoe geleid dat het schoolteam in het verleden een aantal aspecten van de schoolwerking op hun beloop heeft gelaten en de onderwijsvernieuwingen weinig duurzaam verankerd werden. Dit was hoofdzakelijk te wijten aan het ontbreken van een gefaseerde planning voor het uitwerken van prioriteiten en het gebrek aan duidelijke schoolafspraken, gerichte druk en opvolging. De waarnemend directeur is zich ervan bewust dat er een forse inhaalbeweging nodig is. Daarom ging hij samen met de zorgcoördinator dadelijk ten rade bij de pedagogische begeleider. Samen stelden ze een verbeterplan 2016-2019 op. Daarin zijn het herbekijken van de visie, het creëren van structuren voor overleg en professionalisering en leerplanimplementatie op schoolniveau enkele aandachtspunten.

Sedert dit schooljaar is er een werkgroep ‘wereldoriëntatie’ opgericht. Hun opdracht is nagaan of het aanbod op schoolniveau dekkend en evenwichtig is voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Daarom vroegen de leden van de werkgroep de thema's van de verschillende klassen op en werken ze fiches uit. Deze fiches zoals onder meer bibliotheekbezoek, agenda, kalenders en actualiteit beschrijven welke leerplandoelen tijdens deze activiteiten aan bod komen.

- Visieontwikkeling** De huidige schoolvisie is niet gedragen en niet richtinggevend voor de dagelijkse praktijk. Daarom wil de waarnemend directeur samen met het team reflecteren over welke school ze willen zijn. Ook andere participanten zoals de ouders willen ze hierin inspraak geven. Via die nieuwe schoolvisie 'Het Kleine Atheneum 2.0' wil het schoolteam zich opnieuw profileren in de buurt.
- Jaarlijks stelde het schoolbeleid prioriteiten centraal. Deze waren niet vervat in een gefaseerde langetermijnplanning. Daardoor was er onvoldoende aandacht voor visieontwikkeling, professionalisering, duidelijke afspraken, opvolging en ondersteuning. Het vormt een uitdaging voor het team om samen welgekozen prioriteiten af te bakenen en deze met de nodige diepgang volgens het cyclisch proces van de kwaliteitscirkel (plannen, uitvoeren, evalueren en bijsturen) uit te werken.
- Besluitvorming** De personeelsvergaderingen zijn de belangrijkste formele overlegmomenten. Er kwamen vooral organisatorische items aan bod. Er liggen dus nog groeikansen in het plaatsen van onderwijsinhoudelijke punten op de agenda van deze vergaderingen. De waarnemend directeur is zich hiervan bewust en zette reeds de eerste stappen om van deze overlegmomenten werkvergaderingen te maken die de gelijkgerichtheid en de betrokkenheid van de leerkrachten bevorderen en een participatieve besluitvorming alle kansen geeft.
- Om de communicatie tussen alle actoren te bevorderen richtte de waarnemend directeur een digitaal platform op. Het schoolteam heeft de wekelijkse dienstmededelingen goed onthaald.
- Kwaliteitszorg** Het behoort nog niet tot de schoolcultuur om systematisch bepaalde aspecten van de schoolwerking te onderzoeken. De aanwezige outputgegevens zijn beperkt en worden niet gebruikt om op schoolniveau conclusies te trekken en om eventuele bijstellingen door te voeren.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De teamleden zorgen voor een klasklimaat waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden gemakkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. De meeste leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterkere leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. Meerdere leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen in sterke mate bevorderen. De meeste teamleden houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op een oppervlakkige analyse van data. Het heeft een onvolledig beeld van de noden van alle leerlingen. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een veeleer beperkte visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties niet vanuit operationele doelen. De schoolorganisatie zorgt er in onvoldoende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. Het schoolteam werkt gedeeltelijk acties uit op leerling-, leraren- en schoolniveau. Het schoolteam neemt expliciete initiatieven die kleuterparticipatie bevorderen. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Meerdere teamleden leveren waardevolle inspanningen om hun klas kindvriendelijk in te richten en om er een krachtige leeromgeving te creëren waardoor de onderzoekende houding en het actief leren van de kinderen worden gestimuleerd.
- Coöperatieve werkvormen zijn in meerdere klassen ingeburgerd en bieden de leerlingen kansen om samenwerkend te leren en om hun sociale vaardigheden te ontwikkelen.
- De leermeesters lichamelijke opvoeding van de kleuterafdeling realiseren in samenspraak een aanbod dat tegemoet komt aan de maatschappelijke opdracht.
- De leermeester lichamelijke opvoeding van de lagere afdeling heeft met veel inzet en op korte tijd waardevolle initiatieven genomen om de leerplangerichtheid van het aanbod te verhogen en om haar in te werken in de visie van het nieuwe leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team staat open voor vernieuwingen en verdere professionalisering en voelt zich gesteund door het huidige leiderschap om samen werk te maken van een verdere schoolontwikkeling.
- De zorgcoördinator is gedreven en zet zich geëngageerd in om samen met de ondersteuningsleerkrachten de zorgwerking in de school gestalte te geven.
- De meeste teamleden nemen in hun klas waardevolle initiatieven om een gedifferentieerd aanbod te verzekeren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De waarnemend directeur en het schoolteam zien de toekomst hoopvol tegemoet en hebben een groot vertrouwen in een gestructureerde verdere schoolontwikkeling.
- Het huidige leiderschap wil een duidelijke koers uitzetten, coachen en de onderwijskundige processen opvolgen. Hij kan daarvoor rekenen op de openheid van een hardwerkend en enthousiast schoolteam.
- Het huidige leiderschap won op zeer korte tijd het vertrouwen en het respect van de teamleden wat de basis vormt voor een 'samen school maken'.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de uitgangspunten en kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en de leerplannen, aan een grondige studie onderwerpen, van hieruit een schoolvisie ontwikkelen en deze verankeren in de school- en klaspraktijk.
- Het kleuterteam kan de aanwezige plannings- en screeningsdocumenten kritisch analyseren zodat ze een meerwaarde vormen voor het onderwijsaanbod en de opvolging van de kleuters.
- De onderwijzers kunnen de actieve inbreng van de leerlingen in het onderwijsleerproces in sommige klassen van de lagere afdeling verhogen door het creëren van een krachtige leeromgeving waarin gevarieerde werk- en groeperingsvormen, leerlingeninitiatief en interactie een vaste plaats toebedeeld krijgen en gestoeld zijn op een duidelijke visie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan haar deskundigheidsbevordering kaderen binnen een professionaliseringsbeleid met concrete doelen op korte en langere termijn en hiervoor een duidelijke implementatiestrategie opzetten.
- Het leren van en met elkaar kan formeel gestimuleerd worden door de eigen klaspraktijk bespreekbaar te maken en elkaar deelgenoot te maken van goede praktijkvoorbeelden.
- Het schoolteam kan vanuit een gezamenlijk gedragen visie een geïntegreerde zorgaanpak uitwerken.
- De functionaliteit en de transparantie van de zorgdossiers kunnen worden verhoogd zodat de teamleden een duidelijk beeld krijgen van de totale ontwikkeling van het kind en van de totaliteit van het hulpverleningsproces.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid de onderwijskwaliteit verder doelgericht uitbouwen.
- Het team kan een effectieve implementatiestrategie ontwikkelen met aandacht voor het afbakenen van welgekozen prioriteiten en het uitwerken van een gefaseerde aanpak. Duidelijke afspraken, ondersteuning, professionalisering, coaching en opvolging zijn daarbij sleutelbegrippen.
- Het schoolteam kan de eigen kwaliteitszorg verbeteren door systematisch outputgegevens te verzamelen, te analyseren en te verwerken om goede praktijken te borgen en indien nodig bijstellingen door te voeren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam moet vanuit de visie van het leerplan een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod realiseren voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek om zo te voldoen aan haar maatschappelijke opdracht.
- De team van de lagere afdeling moet het leergebied lichamelijke opvoeding uitwerken conform het leerplan.
- De school moet maatregelen nemen om de organisatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving te verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens en maatschappij, wetenschappen en techniek.
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor lichamelijke opvoeding, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **25-02-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann VANANROYE de inspecteur-verslaggever	Sonja Abeels de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	